

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Victor BOICO

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Natalia Uncu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Central din 11 septembrie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

OSTAPENCO Vasilii XXXXX,
născut la XXXXX, originar din XXXXX,
domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.08.2020– 11.09.2020;

Instanța de apel: 26.10.2020 – 15.12.2020;

Instanța de recurs: 02.02.2021 – 28.04.2021.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central, din 11 septembrie 2020, Ostapenco Vasilii a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 362 alin. (1) Cod penal la închisoare pe termen de 1 an;
- art. 171 alin. (1) Cod penal la închisoare pe termen de 4 ani;
- art. 172 alin. (1) Cod penal la închisoare pe termen de 4 ani;
- art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal la închisoare pe termen de 18 ani.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal i s-a stabilit lui Ostapenco Vasilii pedeapsa pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 23 ani cu ispășire în penitenciar de tip închis.

În conformitate cu art. 103 Cod penal s-a aplicat măsura de constrângere sub formă de tratament forțat contra alcoolismului și narcomaniei.

S-a încetat procesul penal în cauză de învinuirea lui Ostapenco Vasilii în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal în legătură cu împăcarea părților.

S-a încasat de la inculpat în beneficiul statului cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor în sumă de 50.998 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Ostapenco Vasilii în una din zilele lunilor iulie-august 2019, pe timp de noapte, prin deteriorarea geamului, a pătruns în locuința lui XXXXX, situată în XXXXX și având intenția de a-și satisface pofta sexuală prin constrângere fizică, aplicându-i o lovitură în regiunea capului și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința din motiv că era fără cunoștință și vârstei înaintate a întreținut cu XXXXX un raport sexual contrar voinței acesteia.

Tot el, la 28.07.2019 în jurul orei 23:30 min. având ca scop trecerea ilegală a frontierei de stat a Republicii Moldova, pentru a ajunge în Ucraina, eludându-se de la controlul de frontieră, a trecut ilegal frontiera de stat a Republicii Moldova în direcția Ucrainei, în apropierea semnelor de frontieră 0020/1, lângă localitățile Lipcani RM - Podvirievca Ucraina.

În noaptea de 16.03.2020 spre 17.03.2020, Ostapenco Vasilii fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat cu concentrația vaporilor de alcool în aerul de expirat în cantitate de 0,43 mg/1, prin deteriorarea ușii a pătruns în locuința lui XXXXX, situată în XXXXX, și având intenția de a-și satisface pofta sexuală prin constrângere fizică, aplicându-i acesteia lovituri cu mâinile pe diferite părți ale corpului și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința datorită vârstei înaintate a întreținut cu XXXXX un raport sexual contrar voinței acesteia.

Tot el, în noaptea de 16.03.2020 spre 17.03.2020, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat cu concentrația de alcool în aerul de expirat în mărime de 0,43 mg/1, prin deteriorarea ușii a pătruns în locuința lui XXXXX, situată în XXXXX, și având intenția de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința datorită vârstei înaintate, și-a satisfăcut pofta sexuală cu XXXXX în formă perversă.

Tot el, în noaptea de 16.03.2020 spre 17.03.2020, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat cu concentrația de alcool în aerul de expirat în mărime de 0,43 mg/1, prin deteriorarea ușii a pătruns în locuința lui XXXXX, situată în XXXXX, având intenția de a o omorî pe aceasta, profitând de starea de neputință cunoscută a victimei, care se datorează vârstei înaintate, prin sugrumarea gâtului cu mâinile, i-a cauzat conform raportului de expertiză judiciară nr. 202019C0085 din 30.04.2020 echimoze ovale și oval alungite pe suprafețe laterale și anterioare ale gâtului, revărsate sangvine țesuturile moi ale gâtului, fractura osului hyoid cu

revărsate sangvine în țesuturile moi adiacente care se califică ca vătămări corporale grave și în urma cărui fapt ultima a decedat.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Culicov Serghei în numele inculpatului și de inculpat, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Edineț.

3.1 Avocatul Culicov Serghei în interesele inculpatului a contestat sentința pe motivul netemeinicii ei. Apelantul indică că, probele prezentate de către acuzatorul de stat și apreciate de către instanța de fond nu demonstrează participarea lui Ostapenco Vasilii la săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 172 alin. (1) și 145 alin. (2) lit. e) Cod penal.

În opinia apelantului, învinuirea înaintată se axează pe presupuneri, iar rapoartele de expertiză nu reflectă direct participația inculpatului la careva acțiuni, de aceea solicită casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat pe capetele de învinuire prevăzute la art. 145 alin. (2) lit. e), 171 alin. (1), 172 alin. (1) Cod penal.

3.2 Nefiind de acord cu sentința judecătoriei Edineț sediul Central din 11.09.2020, inculpatul a declarat apel în care a solicitat aplicarea față de el a unei pedepse minime. Totodată, a solicitat efectuarea unei interpelări în Ucraina, or. Dnepropetrovsc, de la medicul Orchina Lilia privind starea sănătății lui.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2020, apelurile avocatului Culicov Serghei în numele inculpatului și al inculpatului au fost respinse ca nefondate, menținând sentința fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor încriminate.

Argumentele invocate în apelul avocatului Culicov Serghei privind nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța fond.

Declarațiile inculpatului privind negarea parțială a vinei, instanța de apel le-a apreciat ca o tendință de apărare pentru a evita răspunderea penală.

Instanța de apel a reținut că, prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procedura stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Mai mult, conform prevederilor art. 75 alin. (1) Cod penal din care se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedepsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.

Ca urmare, instanța de apel a indicat că pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi

corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de condamnat precum și de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează că pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului.

Suplimentar, s-a apreciat ca legală și întemeiată poziția instanței de fond în partea ce privește aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal la stabilirea pedepsei inculpatului.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Uncu Natalia în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 8 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă achitarea inculpatului, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate.

În motivare recurenta a indicat că, la momentul comiterii infracțiunilor inculpatul nu suferea de careva maladie psihică cronică ceea ce indică lipsa necesității de aplicare a măsurii de constrângere cu caracter medical, internarea în spitalul de psihiatrie la tratament prin constrângere. În caz de detenție se recomandă aplicarea art. 103 Cod penal- tratament forțat contra alcoolismului și narcomaniei.

Conform revendicării pe numele inculpatului este menționat că a fost anterior condamnat în Ucraina și trimis la spitalul de psihiatrie pentru tratament forțat, pentru perioada 2005-2012. Aceste circumstanțe nu au fost stabilite de către organul de urmărire penală, a fost refuzat de a fi efectuat interpelare în adesea instituției medicale și la efectuarea raportului de expertiză judiciară din 17.07.20 nu au fost cunoscute aceste circumstanțe.

În perioada aflării în spitalul de psihiatrie din Ucraina, starea sănătății a inculpatului s-a agravat, inculpatul invocând aceste împrejurări, însă instanțele de judecată au examinat superficial aceste aspecte și nu a luat în considerație declarațiile ultimului.

Din motiv că inculpatul nu a fost prezent la ședință, fiind examinată cauza în lipsa acestuia, i-a fost încălcat dreptul la apărarea.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, instanța de recurs

este în drept să intervină în soluțiile adoptate în latura pedepsei, când se constată că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Conform textului recursului declarat de avocat se invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care nu și-a găsit confirmare în urma cercetării materialelor cauzei, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin decizia adoptată corect a menținut sentința atacată.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, legea prevede cazurile când *nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde*, și aceste temeiuri de asemenea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului menționat, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurentă. Sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii. În același context, se reține că raportul de expertiză judiciară din 17.07.20 cât și revendicarea pe numele inculpatului, care ar fi demonstrat prezența problemelor psihice și neconcordanța sa cu încredințarea inculpatului, au fost obiect de discuții în instanța de apel care prin decizia contestată se expune prompt.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurente, în sensul că nu este vinovat de comiterea infracțiunilor incriminate, Colegiul o consideră neîntemeiată, or instanțele de fond, judecând cauza și verificând probele cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția lui Ostapenco Vasiliu în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 362 alin. (1), 171 alin. (1), 172 alin. (1) și 145 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Totodată, se statuează că, critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înlăpătează de către instanța de recurs. Competența instanței de recurs ordinar trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă apreciere a probelor.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în comiterea infracțiunilor incriminate nu poate servi temei pentru achitarea acestuia, dat fiind faptul că, în cursul judecării cauzei au fost administrate probe care au confirmat cu certitudine vina lui, iar cele invocate de recurentă sub acest aspect sunt apreciate de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărindu-se scopul evitării răspunderii penale.

Criticile formulate de recurentă prin care se invocă aceleași motive ca și în apel, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel și ultima le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea judecătorească în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casarea deciziei recurate. De menționat și faptul că în cadrul judecării în instanța de apel, inculpatul prin cerere a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde în conformitate cu prevederile art. 185 Cod penal, infracțiune care nici nu i-a fost încriminată conform rechizitoriului. Mai mult ca atât, solicitând o pedeapsă mai blândă inculpatul nu neaga săvârșirea infracțiunilor incriminate.

De rând cu cele expuse supra, în recurs se invocă și faptul că, inculpatul nu a fost prezent în ședința de judecată prin ce i-a fost îngădit dreptul la apărare, motiv pe care Colegiul îl respinge ca inadmisibil, or, instanța de apel prin decizia motivată a explicat detaliat motivul absenței inculpatului de la ședința, fiind audiat prin intermediul teleconferinței, motivare pe care instanța de recurs o însușește.

În aceeași ordine de idei, Colegiul nu consideră ca fiind necesar de a motiva diferit răspunsul la aceleași argumente invocate în cererea de apel, în contextul oferirii răspunsurilor plauzibile de către instanța de apel. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în situația dată, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de avocată, sunt vădit neîntemeiate

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Natalia Uncu în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătorei Edineț, sediul Central din 11 septembrie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe *OSTAPENCO Vasilii XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 mai 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO